

MEDISCH COMITÉ

NEDERLAND

VIETNAM

Jaargang 45 nummer 2 juni 2015

foto: Sivone Moua Noa Tou

Onze vraag aan u

Het MCNV werkt in de centrale provincie Quang Tri al jarenlang aan armoedebestrijding, voedselveiligheid en de zorg voor gezondheid. Ziekten en misoogsten houden geen rekening met landsgrenzen! Daarom willen wij onze ervaring en kennis graag inzetten om 'de burens in Nong'-een gemeente in de Laotiaanse provincie Savannakhet- te helpen. Iedere gift –klein en groot- is zeer welkom! Bij voorbaat veel dank voor uw (extra) gift aan de mensen in Nong!

Grenzeloze steun voor arme boeren

In dit nummer:

Ziekten zijn grenzeloos

Laos medewerkers van het MCNV stellen zich aan u voor

Grenzeloze steun voor arme boeren:

Voedselzekerheid voor 4500 mensen in Nong

De gevolgen van Nixon's geheime oorlog

Laos: land van natuurgeesten en sticky rice

Bij voorbaat dank voor uw (extra) gift!

MCNV Nieuwsbrieven zijn terug te lezen op :www.mcnv.org

Ziekten zijn grenzeloos

Het MCNV is al veertig jaar actief in de Vietnamese provincie Quang Tri. In 2003 vroeg het provinciebestuur van Quang Tri ons om de burens in de provincie Savannakhet in Laos te helpen. Dat was wennen aan een heel nieuw idee, werken in Laos. Maar uiteindelijk is het niet zo'n gek idee: met name in het grensgebied van beide landen leven dezelfde ethnische minderheden.

De grens is poreus, er wordt wat gehandeld, familieleden bezoeken elkaar. En ziekten stoppen nu eenmaal niet bij de grens. Uitbreiding van het werkgebied naar Laos komt daardoor ook Vietnam ten goede. Verbetering van de gezondheidssituatie in de naburige provincie Savannakhet maakt ook de ontwikkeling in Quang Tri duurzamer.

Er zijn ook specifiek historische banden tussen deze provincies. Grenzen worden door de politiek getrokken, maar dat houdt mensen niet gescheiden. In de oorlog werd er door de Amerikanen ook geen onderscheid gemaakt. Zij lieten hun bommen aan beide kanten van de grens vallen in een poging om troepenverplaatsingen en bevoorrading langs de Ho Chi Minh route te verstoren. Daardoor hebben de mensen in Savannakhet, net zoals als hun familieleden in Quang Tri, te maken met de gevolgen van de oorlog. Vooral het risico van niet ontplofte bommen en granaten is groot. Nog steeds vallen er daardoor veel doden en gewonden onder de bergbewoners. In tijden van voedseltekort gaan ze het bos in op zoek naar metaal om te kunnen verkopen. Dan gaat het vaak mis, sommigen komen uiteindelijk thuis zonder been of arm, of in een kist.

In de jaren na 2003 is het MCNV van start gegaan. Om te beginnen met een programma om de gezondheid van vrouwen tijdens zwangerschap en bevalling te verbeteren.

Daartoe worden de traditionele vroedvrouwen in de bergdorpen opgeleid. In die afgelegen plaatsen vormen zij de spil van onze aanpak. Naast trainingen ontvangen ze "birthing kits". Dat is een setje hulpmiddelen voor bij de bevalling, zoals een plastic laken, gaasjes, een scalpel om de navelstreng door te snijden, plastic handschoenen, koordjes en zeep. Ook de zorg voor vrouw en kind na de bevalling krijgt aandacht. Bovendien is er een samenwerking opgezet tussen de medische scholen in Quang Tri en Savannakhet. Die helpen elkaar nu met het verbeteren van hun curriculum, lesmethodes en lesmateriaal. Dankzij onze jarenlange ervaring aan de Vietnamese kant, konden wij bij onze partners in Laos goede methodes aanreiken. Daarmee ondersteunen we de dorpingen bij het maken van plannen en de uitvoering daarvan. Zij maken de plannen en de keuzes, wij helpen ze die plannen te realiseren.

Toen we in 2003 voor het eerst naar Laos gingen, leek het op Vietnam 20 jaar terug. Nu begint het in de dorpen waar we werken steeds meer op het Vietnam van nu te lijken, met meer kansen en mogelijkheden voor iedereen. Dat werk willen we voortzetten, daar over de grens in Laos, waar 45 jaar geleden ook de bommen vielen. ◀

Laos medewerkers van het MCNV

**Sivone Moua
Noa Tou**
landbouw-
ontwikkeling
deskundige

**Song
Chanthavongsa**
arts en coördinator
gezondheid

**Kannika
Keohavong**
bureau coördinator
en administratie

**Somphao
Bounnaphol**
arts en hoofd van
het MCNV kantoor

Ian Bromage
senior programma
adviseur

Done Vongsavang
landbouw-
ontwikkeling
deskundige

Alanh Khounnasene
arts en coördinator
gezondheid

**Soukvilay
Bounmany**
financieel manager

Grenzeloze steun voor arme

Savannakhet is een afgelegen en bergachtige provincie in Laos en behoort tot één van de armste gebieden in het land. De provincie grenst in het oosten aan Vietnam, ter hoogte van de provincie Quang Tri. De Ho Chi Minh route liep door dit gebied en had tijdens de Vietnamoorlog zwaar te lijden onder de bombardementen die de Amerikanen uitvoerden. Bombardementen met als doel de Vietnamese verzetsstrijders -die zich verplaatsten via de Ho Chi Minh-route en zich schuil hielden in de omringende jungle- te vernietigen en zo de overwinning dichterbij te brengen. Laos was officieel niet in oorlog met Amerika, maar werd heel zwaar gebombardeerd en getroffen. De erfenis van deze bombardementen bestaat nog steeds doordat er veel onontpofte munitie is achtergebleven in de rijstvelden en landbouwgronden. Dagelijks raken spelende kinderen en boeren zwaar gewond of verongelukkig.

Voedseltekorten

In de gemeente Nong (provincie Savannakhet) ondersteunt het MCNV al tien jaar een gezondheidsprogramma op het gebied van de zorg voor moeder en kind, maar ook voedselverbetering is een belangrijk punt van aandacht. In Nong heeft ongeveer 80% van de bevolking de helft van het jaar een tekort aan rijst en ander voedsel. In sommige gevallen zelfs 10 maanden per jaar en dat heeft grotendeels te maken met een tekort aan veilige landbouwgronden. Naast een tekort zijn de landbouwgronden veelal onvruchtbaar en is er onvoldoende kennis van hoe de grond te verbeteren en meer diversiteit aan gewassen te verbouwen.

Rijstbank in tijd van nood

De aanpak van het MCNV in de 14 dorpen in Nong heeft tot doel de armoedespiraal te doorbreken. Op verschillende fronten wordt ondersteuning gegeven; landbouwverbetering, gezondheid, onderwijs en vooral veel voorlichting over hoe het beter kan.

buren

Voedselzekerheid voor 4500 mensen in Nong

Een dergelijke aanpak heeft als doel om niet alleen de acute problemen aan te pakken, maar ook aandacht te besteden aan de onderliggende oorzaken.

Bijvoorbeeld het verstrekken van rijst (rijstbank) wat centraal opgeslagen is zodat dorpingen ten tijde van schaarste toch rijst kunnen krijgen 'op de pof'. Ze betalen het terug in de vorm van rijst bij een volgende oogst, maar alleen als er een productieoverschot is. En heel belangrijk, het verbeteren van rijst-zaailingen en landbouwtechnieken om een meer geschikte rijstsoort te verbouwen voor laag en/of hoogland.

Veestapel, visvijver en groentetuin

Niet alleen rijst, maar ook vee, visvijvers en groentetuinen zijn van groot belang om een meer gevarieerde en gezonde voeding te garanderen, en het genereert ook mogelijkheden voor inkomsten. Onderwijs rond koken en schoon water leidt tot vermindering van ziekten.

Meer kennis op dorpsniveau is voor het MCNV een voorwaarde om samen te kunnen werken met de mensen zelf, maar ook met gezondheids- onderwijs- en landbouwdiensten op provinciaal- en nationaal niveau. ◀

“niet alleen de acute problemen aanpakken, maar ook aandacht besteden aan de onderliggende oorzaken”

Gemeente Nong: totaal 70 dorpen, 4421 huishoudens, 22.705 mensen, 48 dorpen geëvalueerd als meest arme huishoudens, weinig tot geen Internationale hulp van NGO's, vooral niet in de meer afgelegen dorpen, rijsttekort 5-8 maanden per jaar, met name door slechte toegang tot landgebruik als gevolg van UXO en onvruchtbare bodem, ondervoeding vooral kinderen onder de 5 jaar met effect op lichamelijke en geestelijke ontwikkeling en gezondheid.

Het MCNV werkt in 14 afgelegen dorpen, met de armste huishoudens. Onder 749 huishoudens (4.528 dorpsbewoners) zijn er slechts 5 huishoudens die gedurende het hele jaar genoeg rijst hebben.

248 huishoudens hebben 5-7 maanden per jaar tekort aan rijst.

Onze vraag aan u

Door de jarenlange ervaring in Vietnam -rond het grensgebied waar de oorlog in alle hevigheid woedde- op het gebied van armoedebestrijding, voedselveiligheid en de zorg voor gezondheid wil het MCNV 'de burens in Nong' helpen. Want ziekten en misoogsten houden geen rekening met landsgrenzen en de mensen die wonen in dit grensgebied verdienen onze steun!

Iedere gift -klein en groot- is zeer welkom! Wij hopen dat u de families wilt steunen, dat zou geweldig zijn. Bij voorbaat veel dank voor uw (extra) gift aan de mensen in Nong

Laos: de gevolgen van Nixon's geheime oorlog

Savannakhet is een bergachtige provincie in Laos, grenzend aan Vietnam. Tijdens de Amerikaanse oorlog in Vietnam (1965-1973) werd dit gebied zwaar gebombardeerd. Laos was weliswaar niet in oorlog met de Verenigde Staten, maar omdat de Ho Chi Minh-route ook door Laos liep, werd het land op grote schaal getroffen.

Tijdens de oorlog bleven de meeste mensen in hun dorp en probeerden zij zich te beschermen tegen de zware bombardementen. Zij verstopten zich in grotten en in de bossen. Veel mensen raakten gehandicapt of kwamen om, kinderen bleven ouderloos achter. Om aan voedsel en water te komen verlieten de dorpingen hun schuilplaatsen in het holst van de nacht. In het donker gingen ze naar de rijstvelden om te planten en te oogsten en zochten ze naar vers water en voedsel. Dit was levensgevaarlijk omdat niemand kon zien waar de bommen lagen. Velen keerden niet terug naar huis. Niet alleen bommen en bombardementen zorgden voor vele doden en gewonden. Door het gebrek aan medische zorg, medicijnen, voedsel en schoon drinkwater stierven mensen aan malaria, diarree en totale uitputting.

Laos: geen oorlog, maar wel 2 miljoen ton bommen

Somphao: "Het was een geheime oorlog, de Amerikaanse president had geen goedkeuring van het congres om Laos te bombarderen. Dat is de reden waarom Laos in die tijd niet in het nieuws was. Alleen Vietnam mocht officieel gebombardeerd worden, maar uiteindelijk zijn

er meer bommen op Laos gevallen dan op Vietnam."

Tijdens de Vietnamoorlog zijn tussen 1965-1973 meer dan 2 miljoen ton bommen boven Laos gedropt, in 15 van de in totaal 17 provincies. Een groot deel ontplofte direct, maar ruim 30% van de explosieven ontplofte niet. Deze niet-ontplofte bommen zitten in de grond onder de huizen, scholen, ziekenhuizen, rijstvelden, visvijvers, tuinen en bossen en zijn een groot gevaar voor de bevolking. Op elk moment kan een bom alsnog ontploffen, door

spelende kinderen die ermee in aanraking komen of tijdens het bebouwen van de grond.

Ho Chi Minh route

De provincie Savannakhet, die grenst aan Vietnam werd het zwaarst getroffen omdat de Amerikanen daar hun bombardementen richtten op het vernietigen en ontmantelen van de Ho Chi Minh route, de verbindingsweg tussen het noorden en zuiden van Vietnam.

Ontmijning

Verschillende (internationale) organisaties werken al jaren aan het schoonmaken van de (landbouw)grond, maar het vergt heel veel tijd en volgens de berekeningen gaat er nog zeker 100 jaar overheen voordat alle explosieven zijn opgeruimd.

"Men wil het land zo snel mogelijk ontdoen van de gevaarlijke situatie zodat boeren veilig hun land kunnen verbouwen en meer grond beschikbaar komt voor landbouw. Door meer voedsel productie zou er een einde komen aan de armoede in grote delen van de provincie. De mensen in Savannakhet weten dat het gevaarlijk is om de grond te bebouwen, ze zijn bang om te graven, maar ze hebben meer voedsel nodig en nemen het risico." ◀

Veel steun voor 'Que sera sera'

In de vorige krant, maart 2015, hebben wij u gevraagd om ons (extra) te steunen zodat we de twee gezondheidscentra kunnen inrichten met spullen zoals spelletjes en educatief materiaal, maar ook stoelen, bedden en kookspullen als pannen en borden. Een huiselijke en veilige situatie creëren zodat de kinderen en jongeren met een handicap kunnen wennen aan een andere omgeving en aan de zorg door anderen dan de ouders. Het realiseren van dit project zal 2 jaar duren en de totale kosten bedragen €40.000.

Het is geweldig om u te melden dat de actie ruim €38.000 heeft opgeleverd, waarvoor ik u hartelijk wil bedanken. We kunnen de handicaps niet veranderen, maar wel de leefomstandigheden nu én in de toekomst. Que sera sera: dat moet het worden!

Nogmaals veel dank voor uw trouwe steun aan Vietnam en het MCNV!

Karin Vlug

Ja, met deze machtiging wil ik Vietnam en Laos blijvend steunen

Hierbij machtig ik het MCNV om, tot wederopzegging, bedragen af te schrijven wegens hulpverlening aan Vietnam en Laos:

Naam.....Reg. nr.....
 Adres.....
 Postcode en plaats.....
 Bedrag €.....per maand kwartaal half jaar jaar
 van IBAN rekening.....
 datum.....Handtekening.....

Stuur deze bon naar MCNV, Weteringschans 32, 1017SH, Amsterdam

Etalage

In ieder magazine bieden wij u een aantal producten uit Vietnam aan. Zoekt u een exclusief of origineel cadeautje dan kunt u dit heel eenvoudig bestellen.

Zijden lakenzakken

1 persoons. Ideaal voor op reis!
 Kleur: rood
 Afmeting 197 x 95 cm
 €21,- (inclusief verzendkosten)

Mooie kleurige sjaal in verschillende kleuren

kan voor zowel dames als heren
 Prijs: € 7,95 (inclusief verzendkosten)

Bestellen kan door:

overmaking van het bedrag op **NL07INGB0001706415**
 t.n.v. Medisch Comité Nederland-Vietnam, o.v.v. artikel, kleur (voorkeur) en aantal. U ontvangt de bestelling binnen twee weken na overmaking van het betreffende bedrag.
De opbrengst komt ten goede aan onze projecten.

Laos: land van natuurgeesten en sticky rice

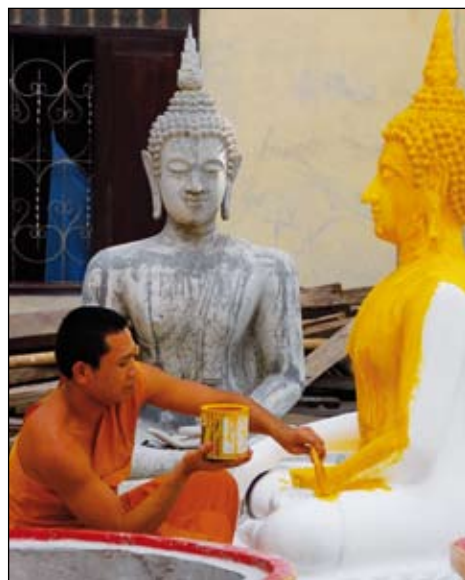
In de 14e eeuw stichtte koning Fa Ngum het koninkrijk Lan Xang, het latere Laos, het rijk van de miljoen olifanten en de witte parasol. Het koninkrijk bestond tot 1707 en viel toen uiteen in drie delen: Luang Prabang, Vientiane en Champassak. Alle drie koninkrijken kregen daarna te kampen met invasies vanuit Birma, Siam (Thailand) en Vietnam.

In 1893 werd Laos door de Fransen veroverd en werd het als het “protectoraat Laos” opgenomen in de kolonie Unie van Indochina. Na de Japanse bezetting in de Tweede Wereldoorlog en de nederlaag van de Fransen in de Eerste Indochinese Oorlog, kreeg Laos in 1954 zijn onafhankelijkheid.

Laos, officieel Democratische Volksrepubliek Laos, grenst aan Myanmar, China, Vietnam Cambodja en Thailand.

In het Laotiaans is de naam van Laos “Meuang Lao” of “Pathet Lao” wat letterlijk “Land van de Lao” betekent.

Laos heeft een oppervlakte van 236.800 km², waarvan 4736 km² water. Het totale oppervlak is bijna zes keer zo groot als Nederland. Het landschap is grotendeels bergachtig met hier en daar wat vlakke gebieden, voornamelijk langs de Mekong rivier. De Laotiaanse taal is verwant aan het Thais en aan talen die gesproken worden in het zuiden van China.

Boeddhisme en animisme

Ruim 60% van de Lao is boeddhistisch, 40% is animistisch. Animisme is een natuurgodsdienst, waarbij geesten- en voorouderverering het belangrijkste zijn. Men gelooft in het bestaan van goede en kwade geesten, die zich schuilhouden in bomen, dieren en gebruiksvoorwerpen. Het boeddhisme is een levensbeschouwelijke en religieuze stroming die volgens de overlevering werd gesticht door Gautama Boedha. Het doel van boeddhisten is om bevrijd te worden uit de kringloop van wedergeboorte, om zo nooit meer te hoeven lijden.

Het boeddhisme heeft zich geleidelijk over Azië verspreid, en heeft een centrale rol gespeeld in de spirituele, culturele en sociale ontwikkeling van de oosterse wereld.

**Het vermijden van al het foute gedrag,
Het ondernemen van het goede,
En het ontwikkelen van je eigen geest**

Religieuze gebruiken

Traditionele religieuze gebruiken worden door de bevolking van Laos gerespecteerd en gepraktiseerd. In aanwezigheid van Boeddhabeelden en monniken buigt men het hoofd en aalmoezen geven is een plicht. Vroeg in de ochtend gaan monniken de straat op om brood, fruit en andere etenswaren te ontvangen. Alles wordt in een speciale doek gestopt en teruggebracht naar de tempel.

In ieder dorp is een tempel waar monniken wonen en bidden, maar de tempel is vooral een ontmoetingsplaats voor sociale en recreatieve activiteiten, vergaderingen en festivals. In de tempel worden overledenen voor enkele dagen opgebaard, voordat de crematie plaatsvindt.

Huizen hoog en droog

Volgens de traditionele Lao architectuur worden huizen gebouwd van hout en op palen. Zo kan er geen water binnen stromen bij hevige regen en in tijden dat de rivier buiten zijn oevers treedt. De hoogbouw biedt ook bescherming tegen wilde dieren. Tegenwoordig worden er steeds minder traditionele huizen gebouwd en kiest men voor meer moderne huizen, meestal gemaakt van steen. De verschillende generaties van één familie wonen samen in een huis. Zij koken en eten samen, de jongeren zorgen voor de ouderen. Harmonie in de familie is van grote waarde. Het ondernemen van het goede is de Boeddhistische leidraad voor jong en oud. Anders dan in Vietnam –waar de vrouw bij de familie van haar echtgenoot intrekt- gaat de man na het huwelijk wonen bij zijn schoonouders.

Sticky rice

Wie in Zuidoost en Oost-Azië geweest is kent de sticky rice. In Laos vind je bij ieder restaurant sticky rice op de menukaart. De rijst heeft een zeer laag amylosegehalte (bestanddeel van zetmeel dat oplosbaar is in water) en is kleverig na het koken. Lao eten de rijst met hun handen door kleine balletjes van de rijst te kneden en die in een saus of groentevocht te dippen. Voor de toerist die probeert met eetstokjes te eten is de sticky rice beter te hanteren dan de losse steamed rice.

Toerisme

Nog niet veel toeristen bezoeken het land alhoewel het wel steeds aantrekkelijker wordt, juist door de ongereptheid en authentieke cultuur. De geur van de Mekongrivier en de warme wind die over het land trekt geven Laos een speciale geur, onvergelijkbaar met andere landen in Zuidoost Azië! ◀

Colofon

Het MCNV verleent medische hulp aan de bevolking van Vietnam en Laos. Het legt verantwoording af over de besteding van gelden en geeft informatie over recente ontwikkelingen in Vietnam en Laos.

Giften

Het gironummer voor giften aan het Medisch Comité Nederland-Vietnam is
NL16INGB0001090400

Redactie

Willem Eikelboom, Tom Fluitsma, Saskia Stevens, Ab Stokvis, Karin Vlug (eindredactie).

Ontwerp en opmaak

Dettline, Amsterdam

Redactieadres

Weteringschans 32,
1017 SH Amsterdam.
telefoon [020] 627 04 11
e-mail: redactie@mcnv.nl

